

Müzecilerin taht kavgası

Kültür-Sanat / 02/11/2009

Sabancı Müzesi Müdürü Nazan Ölçer, Topkapı Sarayı'ndan istediği altın kaplamalı taht için olumsuz yanıt alınca İlber Ortaylı'yı kıskançlıkla suçladı. Ortaylı, Ölçer'i Milliyet gazetesindeki köşesinden çok sert eleştirdi: İyi korunacağına dair şüphem var

Bahri BÜKE

İSTANBUL - 2009 Kültür ve Sanat Büyük Ödülü'ne layık görülen Sabancı Müzesi Müdürü Dr. Nazan Ölçer, İstanbul'un anlattığı Paris'teki sergi için Topkapı Sarayı'ndan altın kaplamalı tahtı istedi. Ancak Nazan Ölçer, olumsuz cevap aldı. Altın tahtı Paris'e götürmeyen Ölçer, bundan Topkapı Sarayı Başkanı Prof. Dr. İlber Ortaylı'yı sorumlu tuttu ve kıskandığı için tahtı vermediğini ileri sürdü. Türk tarih profesörü İlber Ortaylı ise "iyi korunacağına dair şüphem" yüzünden tahtın verilmediğini söyledi.

-BEN BU SERGİYİ SABOTE ETMESİNİ BİLİRDİM AMA-

Nazan Ölçer'in küratörlüğünü yaptığı Grand Palais'te "Bizans'tan İstanbul'a" sergisini 9 Ekim günü Fransa Cumhurbaşkanı Nicolas Sarkozy ile Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, birlikte açtı. Sergi 25 Ocak 2010 gününe kadar gezilebilecek.

Gazetemizden Ayşegül Sönmez, İstanbul'un sekiz bin yıllık serüvenini 464 eserle anlattığı sergi hakkında Nazan Ölçer ile röportaj yaptı. Röportaj 26 Ekim günü yayınlandı. Ayşegül Sönmez röportajda "Bizde de bürokrasi hiç fena değildir. Osmanlı bölümü için Topkapı Sarayı sorun çıkarmamıştır herhalde. Ne de olsa İlber Ortaylı kankanız" dedi. Nazan Ölçer'in buna "Kıskançlık içinde... Saklamıyor da bunu. Ağzıyla, 'Ben bu sergiyi sabote etmesini bilirdim ama' dedi... En zoru Topkapı oldu. İstedğim bir sürü şeyi veremediler. 16. yüzyıla ait o tahtı. Taht gerekirdi. İstanbul bir devlet yönetim yeri. Öte yandan İstanbul, Bizans zamanında kuyumculuk ve sanatkarlık merkezi, Osmanlı'da da öyle. Taht, Roma İmparatorluğu'ndan sonra devletin yönetildiği Topkapı'yı anlattığı kadar bu zanaatın sürdüğünü de gösterecekti" diyerek, İlber Ortaylı'dan şikayetçi oldu. Nazan Ölçer'in sözleri tartışmayı başlattı.

PANAYIRLIK NESNE DEĞİL

İlber Ortaylı, Türk İslam Eserleri Müzesi Müdürü olduğu dönemde Sultanahmet'teki Sadrazam İbrahim Paşa Sarayı'nı çekip çevirdiği için "Kethüda Nanım" dedikleri Nazan Ölçer'e "Gazete sütunlarında dedikodu yapmasınlar. Nazan Ölçer'in niteliklerini benim kadar hiç kimse vurgulamaz ama dost olarak bağrıma basamayacağım bir insandır" dedi. İlber Ortaylı asıl cevabını Milliyet Gazetesi'nin Pazar ekindeki köşesinde verdi: O taht, dönmedolap gibi her panayıra koşturulacak bir nesne değildir.

İlber Ortaylı "Lafını Bilmez Dostumuz'a" başlıklı yazısında "Benim ne derecede dostum olan bir kişi, bilemiyorum" dediği Nazan Ölçer'in Avrupa'nın bir numaralı müze müdürü olduğunu yazdı.

Son 20 yılın içinde Topkapı Müzesi'nden Fransa'ya dördüncü defa eşya gittiğini anlatan İlber Ortaylı bundan önceki Paris Versailles sergisine gönderilen altın tahtın içindeki ahşap aksamın çürüdüğünü, vitrinlerde rutubet tertibatı kurulmadığı için de yazmaların tahrip olduğunu söyledi. Selefi Dr. Filiz Çağman'ın isteği üzerine son sergiye yine de eşya verildiğini belirten İlber Ortaylı "Bu sefer Louvre'cularla Nazan hanım geldiğinde kesin söz aldım. Doğrusu bizim eserler hem Louvre'dan hem Grand Palais'ten nasıl döner, diye merak ediyorum. İnşallah bu sefer eşyalar doğru dürüst dönecektir" dedi.

İlber Ortaylı'nın yazısındaki çarpıcı bölümler şöyle:

KREMLİN MÜZECİLERİ İLE İSTİŞAREDE BULUNSUN

- * Verdiklerimizi iyi teşhir etsinler yeter. Sergilerin başarıyla nihayete ermesini temenni ediyoruz.
- * Grand Palais'deki serginin Osmanlı bölümünde Mağribi müziğinin fon olarak kullanılmasının tashihini rica ederiz.
- * Neyi niçin kıskanalım ki, bu saatten sonra müzecileri mi kıskanacağım?
- * Bu derecede aşırı bireycilik Avrupa ve Asya'nın müzecilerine yakışmaz. Bunlar maalesef Amerikanvari abartılı eğilimlerdir.
- * 20 yıldır bazı sanat tarihçisi profesörlerimiz ve müzecilerimiz olur olmaz yerlerde sergi gezdirmeyi marifet sanıyor.
- * Eski dünyanın müzecileri hizmet ettikleri tarih ve milletin manevi zenginliklerine hürmet etmek zorundadırlar. Avrupalı ve Rus müzecimlerin hizmet anlayışında teşhir kadar, ağırbaşlılık duygusu da önemlidir. Nazan hoca mesela Kremlin'deki müzecilerle istişarede bulunursa yararlanır. (dha)